

Beatriz González López-Valcárcel

La pionera de l'economia de la salut a Espanya va dialogar amb EL PERIÓDICO sobre l'espiral alcista dels medicaments.

«Hi ha molts fàrmacs que no aporten res»

Silvia Cortada Ballús

MICHELE CATANZARO
Barcelona

Espanya va gastar 3.100 milions d'euros en medicaments oncològics el 2021, el doble del que gastava només cinc anys abans. ¿És aquesta la millor estratègia contra el càncer? Aquest interrogant va dominar una conversa amb Beatriz González López-Valcárcel, catedràtica de la Universitat de Las Palmas de Gran Canaria i pionera de l'economia de la salut a Espanya, que va tenir lloc a les xarxes d'EL PERIÓDICO dijous passat, en el marc de les Converses de Salut, impulsades en col·laboració amb la Fundació Doctor Antoni Esteve.

L'economista va deixar clar que no es tracta d'estalviar en medicaments útils. «Si un fàrmac és molt eficaç i per algun motiu és car, hauríem de buscar d'on traiem els diners per pagar-lo», va afirmar. No obstant, tant l'eficàcia com el preu de molts fàrmacs plantegen interrogants.

La investigadora va remarcar que el càncer no s'aborda només amb tractaments, sinó també amb prevenció. «Anem amb molt retard amb el cribratge del càncer colorectal i de coll uterí, que cobreixen una minoria de la població», va observar. La inversió en aquestes mesures no arriba ni de lluny a la que es destina als medicaments.

El problema és que «hi ha molts medicaments que no aporten res», va afirmar l'experta. Molts fàrmacs s'aproven després de fer assajos amb un

Medicaments al saló Infarma.

nombre reduït de pacients, o de manera condicional a l'espera de més resultats. En alguns casos, s'acaben retirant del mercat perquè no funcionen.

«Per a això hi ha els organismes reguladors, que decideixen quin preu es pagarà pels fàrmacs», explica. És que el preu d'un fàrmac no s'estableix com el de qualsevol producte. Un mateix medicament oncològic acostuma a sortir al mercat a Europa amb la meitat del preu dels EUA.

«La patent garanteix l'exclusivitat en la venda i el monopolista pot fixar el preu segons li interessen. Sense regulació o condicions acabaríem com als EUA», afirma González. Les diferències de preus entre països

depenen del màxim que les empreses poden esperar extreure de cada un.

A Europa opera la «quarta barrera»: a més de ser segurs, eficaços i no tòxics, els medicaments també han de ser costoeffectius perquè un Estat els compri. «Però a Espanya encara continuem fent batzegades i ranquejant en això», observa.

L'experta creu que desfer-se de les patents no seria bona idea. Hi ha una plètor de mecanismes complementaris. Per exemple, durant la pandèmia els estats van fer acords de risc compartit amb les farmacèutiques que estaven investigant les vacunes abans de patentar els productes. «Ens va sortir molt bé», conclou. ■